

VLADIMIR
NABOKOV

Mașenka

Traducere din limba rusă
și note de Adriana Liciu

POLIROM
2019

În pensiune nu rămăsese nici unul dintre locatari, cu excepția dansatorilor, care obișnuiau să se scoale abia spre prânz: Alfiorov se dusese la un cunoscut cu care voia să deschidă un birou, Podtiaghin plecase la secția de poliție după viza de ieșire, Clara – care întârziase deja la slujbă – aștepta la colț tramvaiul, strângând la piept o pungă de hârtie cu portocale.

Iar Ganin, netulburat, urcă la etajul al treilea al casei bine cunoscute lui și trase de inelul soneriei. Deschizând ușa, dar lăsând-o blocată cu lanțul interior, se arătă menajera și spuse că doamna Rubanskaia încă doarme.

— Nu-i nimic, trebuie s-o văd, spuse calm Ganin și, vârându-și mâna prin deschizătura ușii, scoase singur lanțul.

Menajera, o fată îndesată și palidă, bombăni indignată ceva, dar Ganin, la fel de hotărât, o dădu la o parte cu cotul, intră în semiobscuritatea corridorului și bătu la ușă.

— Cine e? se auzi vocea matinală, ușor răgușită a Liudmilei.

— Eu, deschide.

Ea lipăi cu picioarele goale până la ușă, răsuci cheia și, înainte de a-i arunca vreo privire lui Ganin, fugi înapoi spre

pat și sări sub plapumă. După vârfulețul urechii se vedea că zâmbește în pernă și aşteaptă ca Ganin să se apropie.

Dar el se opri în mijlocul camerei și rămase așa destul de mult, zornăindu-și măruntișul în buzunarele trenciului.

Liudmila se întoarse brusc pe spate și, râzând, își desfăcu larg brațele subțiri, dezgolite. Dimineața nu o prindea deloc: fața îi era palidă, buhăită și părul galben îi stătea vâlvoi.

— Ei, haide, zise ea tărăganat și își mihi ochii.

Ganin încetă cu zornăitul.

— Uite ce-i, Liudmila, spuse el calm.

Ea se ridică puțin făcând ochii mari.

— S-a întâmplat ceva?

Ganin o privi țintă și răspunse:

— Da. S-ar părea că iubesc altă femeie.

Am venit să-mi iau rămas-bun.

Ea începu să clipească cu genele ei încurate și să-și muște buza.

— De fapt, asta-i tot, spuse Ganin. Îmi pare foarte rău, dar n-am ce face. Acum o să ne luăm rămas-bun. Cred că așa o să fie mai bine.

Acoperindu-și fața, Liudmila se prăvăli la loc pe pernă. Plapuma azurie, matlasată începu să-i alunece pieziș de pe picioare pe carpetă albă, mițoasă. Ganin o ridică

și o potrivi. Apoi se învârti de vreo două ori prin cameră.

— Menajera n-a vrut să-mi dea drumul, zise el.

Liudmila, cu fața ascunsă în pernă, zacea ca moartă.

— În genere, spuse Ganin, e cam lipsită de amabilitate. E timpul să opriți căldura. E primăvară, mai spuse după un timp.

De la ușă se întoarse spre toaleta albă, apoi își puse pălăria.

Liudmila nici nu se clinti. El mai stătu o vreme uitându-se în tăcere la ea și apoi, dregându-și ușor glasul, de parcă i-ar fi venit să tușească, ieși din cameră.

Străduindu-se să pășească fără zgomot, străbătu repede corridorul lung, greși ușa, nimeri vijelios în baie, de unde tășni o mâna păroasă într-un răget de leu, se întoarse brusc și, ciocnindu-se din nou de menajera cea îndesată care ștergea cu o cârpă bustul de bronz din antreu, începu să coboare pentru ultima oară scara domoală de piatră. Pe palier, fereastra imensă care dădea spre curtea de serviciu era larg deschisă, iar în curte un bariton rătăcitor răgea în nemțește *Stenka Razin*¹.

1. Cântec popular rusesc (n. r.).

Și ascultând vocea care tremura primăvăratic și privind pictura geamului deschis – o tufă de trandafiri cubici și evantaiul unui păun –, Ganin simți că e liber.

Mergea agale pe stradă și fuma. Ziua era cam rece, lăptoasă; nori albi zbârliți se ridicau în întâmpinarea lui prin deschiderea albastră dintre case. Totdeauna își amintea de Rusia când vedea nori repezi, dar acum și-ar fi amintit-o și fără nori: de noaptea trecută doar la ea îi era gândul.

Ceea ce se întâmplase în noaptea aceea, evenimentul acela minunat al sufletului său mutase din loc prismele de lumină ale întregii lui vieți, răsturnase peste el trecutul.

Se așeză pe o bancă în scuarul larg și, pe dată, fremătătorul și delicatul său însotitor, o primăvăratică umbră cenușie, se întinse la picioarele lui și se puse pe vorbă.

Și acum, când Liudmila dispăruse, putea să-l asculte în voie.

Acum nouă ani... Vara, conacul, tifosul... E uimitor de plăcut să te restabilești după tifos. Zaci ca pe un val de aer; te mai doare puțin, ce-i drept, splina, și dimineața infirmiera adusă de la Petersburg

îți șterge limba – vâscoasă după somn – cu vată înmuiată în vin de Porto. Infirmiera e foarte scundă, cu săni moi, cu mâini scurte și dibace, și dinspre ea vine un miros umed, o răcoare de fată bătrână. Îi plac vorbele de duh, cuvintelele japoneze care i-au rămas din războiul din 1904. O fată cât pumnul, de băbuță ciupită de vărsat, cu un năsuc ascuțit, și nici un fir de păr nu ieșe de sub bonetă.

Parcă stai culcat pe aer. Spre stânga, patul e ascuns de ușă cu un paravan de trestie, pe de-a-ntregul galben, cu îndoituri line. În dreapta, aproape de tot, în colț, cutia icoanei: chipuri tuciurii pe după geam, flori de ceară, o cruciuliță de coral. Două ferestre – una chiar în față, dar departe: căpătâiul patului pare că se împinge de la perete ca s-o țintească cu măciuliile de aramă de la celălalt capăt, fiecare având înăuntru un globuleț de soare, țineste și uite că o ia din loc, plutește prin toată camera și ieșe pe fereastră, în cerul albastru de iulie, pe care se înalță pieziș nori afânați, strălucitori. Cealaltă fereastră, de pe peretele din dreapta, dă spre un acoperiș oblic, verzuliu: dormitorul e la etaj, iar acesta e acoperișul aripii care nu are decât parter, unde se află și bucătăria. Ferestrele se

închid peste noapte cu obloane albe cu canaturi.

În spatele paravanului e ușa dinspre scară, iar mai încolo, pe același perete, sobită albă, strălucitoare și lavoarul de pe timpuri, cu rezervor, cu robinet în formă de cioc: apesi cu piciorul pedala de aramă și din robinet țâșnește o mică și fină arteziană.

În stânga ferestrei din față – comoda din lemn roșu cu sertarele doldora, iar în dreapta – canapeaua.

Tapetele sunt albe, cu trandafiri albăstrii. Uneori, când aiurezi, faci din trandafirii ăstia tot felul de modele sau îți plimbi privirea în sus și în jos, străduindu-te să nu atingi în drum nici o floricică, nici o frunzuliță, găsești o portiță în model, te strecuri, te întorci și nimerești într-o fundătură și iarăși începi să rătăcești prin labirintul de lumină. În dreapta patului, între icoană și fereastra laterală, sunt agățate două tablouri: o pisică de culoarea unei țestoase, lipăind lapte dintr-o farfurioară, și un graur făcut în relief din propriile-i pene, lipit pe desenul unui cuib. Alături, lângă tocul ferestrei – o lampă cu gaz, gata tot timpul să-și scoată limba neagră de fungingine. Mai sunt și alte tablouri: o litografie, un napolitan cu